

E-zine ÚPV SR – 3. 2. 2015 – číslo 2

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

ISSN 1337-5504

V sídle UNESCO v Paríži 19. – 20. januára tohto roka bohatým programom slávnostne otvorili **Medzinárodný rok svetla 2015** (www.roksvetla.sk).¹ Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov rozhodlo o Medzinárodnom roku svetla a technológií založených na svetle ešte na svojom 68. zasadaní v roku 2013 z iniciatívy Mexika, Ghany a Nového Zélandu – pri príležitosti 1000. výročia narodenia perzského vedca Ibn Al-Haythama, považovaného za „otca“ modernej optiky.

Medzinárodný rok svetla je iniciatívou konzorcia vedeckých inštitúcií v spolupráci s UNESCO a zapojených je do nej množstvo rôznych subjektov vrátane vzdelávacích inštitúcií, technologických platforiem, neziskových organizácií i partnerov zo súkromného sektora.

Cieľom je zvýšiť povedomie o prínosoch svetla, pripomenúť históriu svetla a optiky, vyjadriť dôležitosť svetla pre modernú spoločnosť a taktiež vízie o svetelných technológiách budúcnosti.

Svetlo – všadeprítomný fenomén – je podnetom k tomu, aby počas celého tohto roka boli v medzinárodnom meradle organizované tematicky hodnotné aktivity. Verejnosť je vyzvaná k interakcii na podujatiach týkajúcich sa tém od fyziky, elektroniky, optiky cez medicínu či astronómiu po filozofiu, umenie i ďalšie oblasti – s cieľom vzájomného obohatenia vedomostí a zážitkov.

Foto: www.etrend.sk

SPRÁVY Z ÚPV SR

Nový rektor UMB prijal pozvanie na návštevu ÚPV SR

Predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR **Ľuboš Knoth** prijal 20. januára v úrade nového rektora banskobystriцkej Univerzity Mateja Bela **Vladimíra Hladlovského**.

Rektor UMB mal možnosť spoznať najvyšších predstaviteľov ÚPV SR, oboznámiť sa s činnosťou úradu a zámerni jeho vedenia.

V rámci spoločného rozhovoru sa Ľ. Knoth a V. Hladlovský dotkli viacerých tém, ktoré by mohli vzbudiť spoločný záujem rozvoja aktivít medzi oboma inštitúciami. Ide napríklad o rozvoj niektorých foriem vzdelávania

v oblasti duševného vlastníctva, asistenciu úradu pri odborných konzultáciách, ktoré by mohli viesť k priemyselno-právnej ochrane výsledkov vedeckej činnosti univerzity, spoločné aktivity propagujúce obe inštitúcie a mesto doma i v zahraničí a podobne.

V. Hladlovský sa zaujímal o stratégiu rozvoja ľudských zdrojov v ÚPV SR, o medzinárodné aktivity úradu, jeho projektové činnosti a tiež o prípravu nového organizačného usporiadania úradu.

Obe strany sa dohodli na ďalších vzájomných stretnutiach, ktoré môžu rozprúdiť spoluprácu oboch inštitúcií.

¹ <http://tech.sme.sk/c/7570867/svetlo-mozog-vyrobi-dost-energie-na-rozsvietenie-ziarovky.html>

Foto: www.bystricoviny.sk

Klenovecký syrec – ďalšie chránené zemepisné označenie platné na území EÚ

Keď sme vás v minuloročnom 10. čísle e-mailového časopisu E-zine ÚPV SR informovali o zápise zemepisného označenia Zázrivské vojky do Registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení Európskej komisie², vyjadrili sme predpoklad, že v najbližšom čase možno očakávať zápis ďalšieho zemepisného označenia zo Slovenska, a to Klenoveckého syrca. Stalo sa tak oznámením v Úradnom vestníku Európskej únie 14. januára 2015, keď bolo uverejnené vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2015/37 zo 6. januára 2015, ktorým sa do Registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení zapisuje názov **Klenovecký syrec**.

Označením **chránené zemepisné označenie**, ako aj príslušným symbolom Európskej únie možno uvedený výrobok označovať po uplynutí 20 dní od uverejnenia už spomínaného nariadenia.

Slovenská republika v rámci systému ochrany označení pôvodu, zemepisných označení a zaručených tradičných špeciálov má na úrovni EÚ zapísaných už sedemnást' názvov poľnohospodárskych výrobkov a potravín.

Žiadosť o ochranu zemepisného označenia Klenovecký syrec podal Úradu priemyselného vlastníctva SR v roku 2010 Cech bryndziarov, spracovateľov mlieka, syrov a ovčieho mäsa (do Bruselu bola zaslaná v roku 2012) a v Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená 15. augusta 2014, a pretože žiadna z oprávnených osôb nepodala v trojmesačnej lehote námietky proti zápisu do registra, označenie bolo zaregistrované.

Podľa špecifikácie výrobku (<http://www.upv.sk/?specifikacie-op-zo>) je Klenovecký syrec polotvrdý syr, údený alebo neúdený, v tvare bochníka s priemerom 10 – 25 cm alebo hranola veľkosti 10 – 14 x 12 – 16 x 8 – 12 cm. Základnou surovinou na výrobu Klenoveckého syrca je ovčie alebo kravské mlieko. Syr sa vyrába priamo na salaši alebo na farme, tzv. salašnickým spôsobom výroby, alebo v mliekarniach, tzv. priemyselnou výrobou.

Povrch Klenoveckého syrca je uzavretý a má osobitnú mozaiku – vtlačení kruh s priemerom 4 – 6 cm, v ktorom je kríž alebo štvorlístok. Syrec môže mať na povrchu jemnú kôru alebo môže byť zafarbený na zeleno, alebo má farbu od popola z dreva. Hmotnosť Klenoveckého syrca je 1 – 4 kg.

Klenovecký syrec sa vyrába v oblasti Slovenského rudohoria, čo je vlastne Gemersko-malohontská oblasť. **Zemepisná oblasť** patrí do strednej a východnej časti Slovenska a je prevažne hornato-lúčna. Zo severu ju ohraničujú hrebene Nízkych Tatier, zo západu pohorie Javorie a Ostrôžky, z južnej strany svahy Cerovej vrchoviny a štátna hranica s Maďarskom a z východnej strany oblasť uzatvára Slovenské rudohorie (*pozri mapu*). Práve v oblasti okolo Klenovca je veľa pôvodných neznečistených lúk a pasienkov vhodných na výživu oviec a kráv. Mlieko z uvedených podhorských oblastí má vynikajúce sýriace a prekysávacie schopnosti, čo je predpokladom vzniku výnimočne kvalitného syrca.

Prvý zachovaný písomný materiál dokumentujúci historický pôvod výroby syrca v danej oblasti **pochádza z roku 1850**. Hlavným zamestnaním obyvate-

ľov obcí Gemera a Malohontu bolo poľnohospodárstvo. V horských oblastiach bol hlavným hospodárskym odvetvím chov oviec a kráv, ktorý sa zachoval až doteraz. V období Uhorska bol Klenovecký syrec exportovaný do Viedne a Budapešti. Po vzniku prvej ČSR sa zásobovanie zúžilo len na okolité mestá.

Výroba Klenoveckého syrca súvisí so špecifickými a výnimočnými schopnosťami výrobcov. Vďaka zručnosti, skúsenostiam a vedomostiam získaným od predchádzajúcich generácií sa zachoval výrobný postup, tvar a kvalita výrobku.

Klenovecký syrec je zdobený špecifickou ornamentikou. Na povrch syrca sa vtlačia prostredníctvom matrice (cifry) špecifická ornamentika znázorňujúca kruh a vnútri kríž alebo štvorlístok. Obvod kruhu je zdobený zúbkovaním. Ornamentika symbolizuje zem, vesmír, slnko a múdrosť našich predkov.

² Pozri Správy z ÚPV SR; Zázrivské vojky. In E-zine ÚPV SR, 2014, č. 10, s. 4.

Rok 2014 v ÚPV SR rečou čísiel

Počet prihlášok predmetov priemyselných práv

	2013	2014	Porovnanie (v %)
Patentové prihlášky			
– domáce	184	216	17,39
– zahraničné	26	18	-30,77
(z toho PCT)	9	9	0,00
Spolu	210	234	11,43
Prihlášky úžitkových vzorov			
– domáce	339	347	2,36
– zahraničné	90	50	-44,44
(z toho PCT)	6	3	-50,00
Spolu	429	397	-7,46
Dizajny			
– domáce	101	83	-17,82
– zahraničné	24	18	-25,00
Spolu	125	101	-19,20
Ochranné známky			
– domáce	2 447	2 568	4,94
– zahraničné	723	593	-17,98
(z toho konvertované)	46	27	-41,30
– medzinárodné	2 048	1 460	-28,71
Spolu	5 218	4 621	-11,44

Zdroj: registre ÚPV SR
Foto: www.junlimited.com

SPRÁVY ZO SVETA

Maroko uzná európske patenty

Maroko je prvou nečlenskou krajinou Európskej patentovej organizácie, ktorá uzná právne účinky európskeho patentu na svojom území.

Prezident Európskeho patentového úradu (EPÚ) Benoît Battistelli a marocký minister priemyslu, obchodu, investícií a digitálneho hospodárstva Moulay Hafid Elalamy oznámili 19. januára tohto roku, že zmluva, podľa ktorej európske patenty budú uznávané (validované) v Maroku, nadobudne účinnosť 1. marca 2015.

– Je to historický krok pre európsky patentový systém. Počet krajín, v ktorých bude možné získať patentovú ochranu prostredníctvom jednej prihlášky, sa rozrástol na 41, – povedal prezident EPÚ **B. Battistelli**. – *Oceňujem marockú strategickú víziu budovania národného patentového systému, ktorý je pevne zakotvený v medzinárodnom systéme.*

B. Battistelli poznamenal, že právna istota patentov udelených EPÚ a uznaných v Maroku posilní hospodársky prínos marockého patentového systému a zvýši príťažlivosť krajiny pre zahraničné investície.

Minister **M. H. Elalamy** zdôraznil výhody reformovaného marockého systému duševného vlastníctva tak pre domáca, ako aj zahraničných investorov. – *Zmluva s EPÚ je potvrdením marockej stratégie integrovať sa do globálneho hospodárstva.*

Generálny riaditeľ Marockého úradu pre priemyselné a obchodné vlastníctvo (OMPIC) **Adil Elmaliki** konštatoval: – *Nový marocký zákon duševného vlastníctva je medzníkom pre národný patentový systém. Umožní udeľovať práva duševného vlastníctva v najvyššom medzinárodnom štandarde.*

Počnúc 1. marcom 2015 každý, kto podá európsku patentovú prihlášku, bude môcť po zaplatení poplatku požadovať uznanie v Maroku. Európske patentové prihlášky a európske patenty uznané v Maroku budú mať rovnaké právne účinky ako marocké a budú podliehať marockému patentovému právu.

Predstavitelia EPÚ a OMPIC zdôraznili výhody vzájomného dlhodobého strategického partnerstva. Zlepšuje kvalitu udelených patentov a ponúka lepšie služby používateľom. Spolupráca medzi oboma úradmi zintenzívnila od roku 2010 a to umožnilo Maroku stať sa prvou nečlenskou krajinou EPO, v ktorej nadobudne účinnosť zmluva o uznávaní európskych patentov.

Foto: www.epo.org

EPÚ prijal v roku 2014 rekordný počet patentových prihlášok

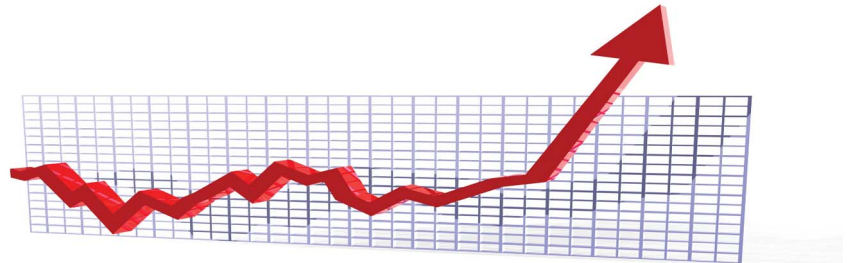
Európsky patentový úrad dosiahol nové maximum v počte patentových prihlášok. V roku 2014 ich **prijal viac ako 273 110, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom viac o približne 3 %**.

– Aj keď sú uvedené čísla len prvým odhadom, potvrdzujú intenzívny rast Európy ako centra inovácií, – uviedol prezident EPÚ **B. Battistelli**. – Dopyt po patentoch z EPÚ sa už päť rokov po sebe medzoročne zvyšuje a teraz dosiahol vrchol.

Predbežné údaje ukazujú na stabilitu počtu podaní z Európy (+0,3 %). Vzrástol počet prihlášok z USA (+6,7 %), ktoré posilnili svoje vedúce postavenie v hodnotení krajín, podstatný nárast dosiahla Čína (+16,8 %), mierny nárast Kórea (+1,4 %) a v počte prihlášok z Japonska došlo k poklesu (-3,8 %).

Ide o predbežné údaje. Aktuálnu a podrobnú štatistiku patentových prihlášok z jednotlivých krajín a priemyselných odvetví, ako aj rebríček firiem podľa počtu prihlášok zverejní EPÚ v druhej polovici februára.

Foto: www.jiunlimited.com

MONITORING

Výber článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenských tlačných a elektronických médiách v januári 2015

Dávni Indovia vynasli Pytagorovu vetu a robili plastickú chirurgiu, tvrdia o sebe

V septembri minulého roka vyslala India vesmírnu raketu na obežnú dráhu okolo Marsu. Odvtedy sa krajina kúpala v hrejivom vedomí vlastného vedeckého pokroku.

Vlani v októbri však indický premiér Narendra Módí poznamenal, že hinduistický boh Ganéša, zobrazovaný napoly ako človek a napoly ako slon, je dôkazom, že dávni Indovia boli priekopníkmi plastickej chirurgie.

Tento rok v januári minister pre vedu a techniku Harš Vadhan povedal delegátom vedeckého kongresu, na ktorom sa každoročne schádzajú najlepší vedci krajiny, že „Pytagorovu vetu v skutočnosti objavili indickí matematici a veľkoryso Grékom dovolili, aby si ju privlastnili“. Ďalší rečníci potom tvrdili, že baktérie v kravskom truse môžu zmeniť predmety na zlato, a že „pred 7 000 rokmi Indovia lietali veľkými lietadlami z jednej planéty na druhú“.

Pravda 28. 1. 2015

<http://zurnal.pravda.sk/spolocnost/clanok/343838-davni-indovia-vynasli-pytagorovu-vetu-a-robili-plasticku-chirurgiu-tvrdia-o-sebe/>

Sekretárkam netreba diplomy

Píše politológ Pavol Baboš.

Študenti, ktorí študujú na Slovensku, tak či tak na Slovensku aj ostanú pracovať. To je realita.

Vysoké školy si v minulých týždňoch vslúžili toľko pozornosti, ako sa im naposledy dostalo hádam pri debate o zavedení školného. Treba priznať, že táto pozornosť je oprávnená.

Vymenovanie zlych, nepodarených vecí by zabralo priestor celej tejto strany. Načrtnutie tých, ktoré síce ako tak fungujú, ale mohli by byť lepšie, by možno vystačilo na špeciálne vydanie novín.

Na druhej strane, cesta k lepšiemu stavu našich univerzít sa nedá kresliť len čiernou a bielou farbou, ako to mnohí robia. Kritické hlasy, ktoré hádzajú všetky školy do jedného vreca, sa jednoducho mylia. Rady, aby sme sa pozreli na Západ a začali preberať krok za krokom nastavenie napr. amerického systému, tiež nepomôžu. Slovensko má svoj špecifický kontext, na ktorý treba brať ohľad.

Sme 28. 1. 2015

<http://komentare.sme.sk/c/7612933/sekretarkam-netreba-diplomy.html>

Omyl pána ministra Draxlera

Trh vysokoškolského vzdelávania je presýtený, žiaľ, nekvalitnými školami.

(Sme 28. 1. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7612935/omyl-pana-ministra-draxlera.html>

Kilo a pol diplomu, prosím!

V minulosti študovala na slovenských vysokých školách elita. Dnes študuje väčšina. Ako to ovplyvňuje ich kvalitu?

(Sme 26. 1. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7609004/kilo-a-pol-diplomu-prosim.html>

Šéf Akreditačnej komisie: Stačilo by nám sedem univerzít

Do konca júna tohto roku bude 22 univerzít a vysokých škôl vedieť, ako obstáli v komplexnej akreditácii. Predseda Akreditačnej komisie Ľubor Fišera.

Ako sa cíti predseda Akreditačnej komisie, ktorá má nezávisle posudzovať a hodnotiť kvalitu vysokých škôl, keď si v novinách prečíta, že slovenské vysoké školstvo vyzerá ako Augiášov chliev?

„Augiášov chliev je asi silné vyjadrenie – hoci pripúšťam, že naše školstvo sa borí s problémami – najmä personálneho charakteru. Súvisí to s enormným počtom prijímaných študentov a tým aj potrebou vyššieho počtu pedagógov. V kvantite nikdy nemôže byť kvalita. Tá však na našich univerzitách napriek tomu je – len sa stráca v neprehľadnej mase priemeru, ba až podpriemeru.“

(Sme 24. 1. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7606462/sef-akreditacnej-komisie-stacilo-by-nam-sedem-univerzit.html>

Trh práce bakalárom nerozumie, končia ako predavači

(Sme 10. 1. 2015)

<http://ekonomika.sme.sk/c/7581789/trh-prace-bakalárom-nerozumie-koncia-ako-predavaci.html>

Špecializovať sa ľudom oplatí

Medzi najžiadanejších ľudí tohto roka budú patriť odborníci. Vydupať si môžu aj výrazne vyššie platy.

Bratislava. Itečkári, konštruktéri strojov, špecialisti na obchodovanie, účtovníctvo

či personálne otázky. To sú top pozície roka 2015. To znamená, že v slovenských firmách budú patriť medzi najžiadanejšie. Ukazuje to analýza personálnej agentúry Grafton Recruitment, ktorú majú HN exkluzívne k dispozícii. „Na vzostupe je oblasť automotive, strojárstvo a top trojku uzatvára elektrovýroba. Nielen v Bratislave, ale aj v Košiciach silnie IT sektor. Tento rok sa očakáva dopyt zamestnávateľov po približne tisícke pozíciách v tejto oblasti,“ doplnil regionálny manažér spoločnosti Miroslav Garaj.

Hospodárske noviny 9. 1. 2015

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/specializovat-sa-ludom-oplati-640539>

Kvalifikovaných ľudí je stále málo

(Hospodárske noviny 9. 1. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/kvalifikovanych-ludi-je-stale-malo-640529>

V Košiciach sa rozpútal boj o vzdelaných ľudí

Významnej východoslovenskej spoločnosti T-Systems sa rozrastá biznis.

(Hospodárske noviny 7. 1. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/v-košiciach-sa-rozpupal-boj-o-vzdelanych-ludi-640251>

Dnes píše Martin Kasarda

Poriadok a chaos. Potrebujeme oboje
Zárodok technokratického fašizmu by nemal vo vede potlačiť humanitné vzdelanie.

Viete, aký je rozdiel medzi vedcom a filozofom? Vedec hľadá odpovede, filozof otázky. Vedec potrebuje verifikovať dôkazy. Filozof túži spochybnit' nespochybniteľné. Vedec chce nájsť v chaose poriadok. Filozof vidí v poriadku zárodok chaosu.

Samozrejme, zjednodušujem, ale princípom vedeckého poznania podľa súčasnej diskusie – ministerstva školstva či SAV – má byť prospech, jednoznačné výsledky. Ideálne by bolo, ak by sme tu mali hromady technikov a špičkových vedcov produkujúcich patenty prinášajúce peniaze štátu a inštitúcii.

Tí humanitne vzdelaní, to sú tak trocha darmožráči, ktorí dumajú nad záležitosťami, ako sú sloboda, krása, literatúra, zmysel bytia tu a teraz. Čítajú, píšú a rozprávajú. A ošoh? Načo je užitočná interpretácia nejakého obrazu, načo sa vítať v nejakých vykopávkach?

Takéto myslenie v sebe nesie zárodok technokratického fašizmu. Humanitné vzdelanie je každej totalite nepríjemné práve preto, že kladie otázky. Pýta sa. A keď dostane odpoveď, tak spochybňuje. A spochybnené zasa spochybňuje. A raz hovorí to a potom zasa ono.

Vedec, chemik, fyzik, biológ či nanotechnológ a na druhej strane filozof, sociológ či estetik – to sú dva rôzne spôsoby myslenia. Ten prvý, exaktný, s presňujúci

a faktografický je utilitárne užitočný, pragmatický. Ten druhý je dôležitý preto, že sa pýta na jednoduché otázky. Prečo sme vlastne tu. A aký má celé toto bytie zmysel.

Sme 28. 1. 2015

<http://komentare.sme.sk/c/7612810/poriadok-a-chaos-potrebujeme-oboje.html>

Najväčšie mozgy odišli, treba ich pritiahnúť späť

Zatiaľ iba jeden vedec na Slovensku získal veľmi cenený miliónový grant Európskej rady pre výskum (ERC). Volá sa Ján Tkáč, má 42 rokov, je vyštudovaný biotechnológ, pracuje v Chemickom ústave SAV a rieši výskumné úlohy, ktoré môžu priniesť pokrok pri zisťovaní aj liečbe rakoviny.

Predtým dlho pôsobil na prestížnych univerzitách v zahraničí. Čo si myslí o súčasnej situácii v akadémii, o stave slovenskej vedy a o našom vysokom školstve? (Pravda 22. 1. 2015)

<http://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/342937-najvacsie-mozgy-odisli-treba-ich-pritiahnut-spat/>

Nový šéf SAV: Z akadémie nemôžu uniknúť peniaze

Vláda nemôže očakávať, že akadémia bude žiť len zo zárobkovej činnosti, tak sa veda nikde na svete nepodporuje, hovorí budúci predseda Pavol Šajgalík.

(Sme 10. 1. 2015)

<http://tech.sme.sk/c/7581973/novy-sef-sav-z-akademie-nemozu-unikat-peniaze.html>

Dobré a zlé pre SAV

Pavol Šajgalík je špičkový vedec. Lenže už prvé náznaky jeho budúcej vízie pri násajú rozpory.

(Sme 10. 1. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7582073/dobre-a-zle-pre-sav.html>

Nový šéf SAV: Situácia je dramatická, necítim sa ako víťaz

Krátko po zvolení odpovedal nový predseda na otázky denníka SME.

(Sme 8. 1. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7578204/novy-sef-sav-situacia-je-dramaticka-necitim-sa-ako-vitaz.html>

Problémy našej vedy

(Sme 8. 1. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7578125/problemy-našej-vedy.html>

HNkomentáre

Richard Branson

Päť fáz prebudzenia podnikateľa

(Hospodárske noviny 28. 1. 2015)

<http://komentare.hnonline.sk/pat-faz-prebudzenia-podnikateľa-642361>

Vlani krachlo rekordne veľa firiem

Počet skrachovaných firiem minulý rok prekročil štyri stovky. Dôvodom bola ne-

stabilná daňová a odvodová politika i druhej platobná neschopnosť.

(Hospodárske noviny 7. 1. 2015)

<http://finweb.hnonline.sk/spravy-zo-sveta-financii-126/vlani-krachlo-rekordne-vela-firiem-640253>

Štyri dôvody, prečo okuliare od Googlu zlyhali

Mali byť prevratnou technologickou novinkou, no po necelých dvoch rokoch Google Glass končia.

Pondelok dňa 19. januára bol posledným dňom, keď ste si mohli kúpiť chytré okuliare Google Glass. Prototyp revolučného produktu testovalo niekoľko tisíc ľudí, ktorí zaplatili nemalé peniaze za nehotový produkt. A ktorý teraz možno nikto nikdy nedokončí.

Pre samotnú technologickú spoločnosť to však nemusí byť problém. Ukončenie pilotného projektu zatiaľ vidí ako krok, vďaka ktorému môžu jej inžinieri pracovať na finálnej verzii chytrých okuliarov určených pre bežného zákazníka. Prečo však koncept prevratnej technologickej novinky nakoniec neuspel?

Sme 27. 1. 2015

<http://tech.sme.sk/c/7610526/styri-dovody-preco-okuliare-od-googlu-zlyhali.html>

Vedci našli cestu, ako uchovať silu antibiotík

Vedci z juhošvédskej Lundskej univerzity možno našli spôsob, ako by ľudstvo mohlo čeliť rastúcej rezistencii baktérií na antibiotiká. Tím profesora Andersa Haakanssona totiž zistil, že proteínový komplex v materskom mlieku zvyšuje citlivosť baktérií na antibiotickú liečbu.

Pred problémom rastúcej odolnosti baktérií opakovane varuje Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), podľa ktorej sa niektoré choroby doteraz považované za banálne stanú behom niekoľkých desaťročí opäť smrteľnými.

Spomínaným proteínovým komplexom, ktorý je označovaný ako HAMLET (Human Alpha-lactalbumin Made Lethal to Tumor Cells – ľudský alfa-lactalbumin smrteľný pre nádorové bunky), sa Haakansson zaoberal už pred zhruba dvadsiatimi rokmi v rámci svojho postgraduálneho štúdia. Vtedy spolu s ďalšími kolegami zistil, že látka je schopná likvidovať niektoré rakovinové bunky bez toho, aby poškodila tie zdravé.

„Zaujímavejšie však je, že HAMLET robí niektoré baktérie citlivejšími na antibiotiká,“ povedal Haakansson. „Zatiaľ sa zdá, že HAMLET môže urobiť voči antibiotikám citlivé všetky baktérie,“ dodal.

Pravda 27. 1. 2015

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/343659-vedci-nasli-cestu-ako-uchovat-silu-antibiotik/>

Vedci objavili nové a silné antibiotikum

(Sme 9. 1. 2015)

<http://tech.sme.sk/c/7579857/vedci-objavili-nove-a-silne-antibiotikum.html>

Biznis s nešťastím

Firma žiada registráciu sloganu

Je suis Charlie

Aventura. Americká firma Latin American Trading Group podala žiadosť o registráciu obchodnej značky pre slogan Je suis Charlie, ktorý sa stal smutne známym ako gesto spolupatričnosti po nedávnom teroristickom útoku na francúzsky satirický týždenník Charlie Hebdo v Paríži. Ako informovala agentúra AP, žiadosť o registráciu značky bola podaná 16. januára na americkom Úrade pre patenty a obchodné značky. Floridská firma v žiadosti o registráciu tvrdí, že slogan, ktorého preklad znie Ja som Charlie, hodlá používať na predaj širokej škály svojich produktov. Riaditeľ firmy sa k záležitosti nevyjadril. David Friedland, právnik špecializujúci sa na otázky obchodných značiek, tvrdí, že žiadosť nebude schválená, pretože držiteľom ochrannej známky, ktorú predstavuje slovná fráza, musí byť jej pôvodný zdroj, v tomto prípade redaktor časopisu Stylist Joachim Roncin. Ten umiestnil daný slogan na sociálnu sieť Twitter bezprostredne po tragickom incidente 7. januára, odkiaľ sa rýchlo rozšíril na internete, ako aj v iných médiách po celom svete. Dvojica islamských extrémistov, ktorá sa chcela pomstiť za uverejnenie karikatúr proroka Mohameda, zastrelila v ten deň v redakcii týždenníka Charlie Hebdo 12 ľudí, desať ďalších osôb utrpelo zranenia.

Hospodárske noviny 26. 1. 2015

<http://hn.hnonline.sk/svet-120/firma-ziada-registraciu-sloganu-je-suis-charlie-642101>

Draxler: Žiakov má vyberať test

Juraj Draxler sa minulý rok z neznámej tváre stal ministrom školstva. Do budúcných parlamentných volieb by rád v školstve niečo ovplyvnil. Chce užitočne nastaviť systém vzdelávania, vedy a výskumu.

(Sme 19. 1. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7596522/draxler-ziakov-ma-vyberat-test.html>

Minister školstva nemôže byť detailista

(Sme 19. 1. 2015)

<http://komentare.sme.sk/c/7596543/minister-skolstva-nemoze-byt-detailista.html>

Študenti dostanú za prax stovky až tisíce eur

Stovky až tisíce eur ročne si budú môcť privyrobiť študenti stredných škôl na praxi vo firmách. Podniky, ktoré sa do nového projektu duálneho vzdelávania zapoja, dostanú od štátu daňovú úľavu.

(Pravda 18. 1. 2015)

<http://profesia.pravda.sk/studium/clanok/342744--studenti-dostanu-za-prax-stovky-az-tisice-eur/>

Učiteľia naháňať kredity nechcú, minister sľubuje zmenu

Minister školstva Juraj Draxler chce meniť systém kurzov a školení, ktorými si učitelia môžu priliepať k platu. Súhlasia s ním.

(Sme 16. 1. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7592078/ucitelia-nahanat-kredity-nechcu-minister-slubuje-zmenu.html>

Firmy chcú na vzdelávanie žiakov viac

Bratislava. Vychovávať si budúcich zamestnancov ešte počas ich štúdia v škole má byť pre firmy výhodnejšie, ako sa pôvodne očakávalo. Ministerstvo školstva totiž bude zrejme musieť ustúpiť firmám, ktoré sú nespokojné s jeho návrhom o takzvanom duálnom vzdelávaní. Ten má prepojiť prax so vzdelávaním v školách, no tento týždeň sa zasekol na rokovani tripartity.

(Hospodárske noviny 9. 1. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/firmy-chcu-na-vzdelavanie-ziakov-viac-640522>

SAV spolupracuje pri výrobe magnetického plášt'a s NASA

Slovenská akadémia vied spolupracuje pri výrobe plášt'a magnetickej neviditeľnosti s NASA.

Organizácie sa rozhodli spolupracovať na zhotovení magnetického plášt'a, do ktorého by sa dali umiestniť laboratórne zvieratá. Prvým krokom bol trojmesačný pobyt doktoranda z NASA Yoh Nagasakiho na Elektrotechnickom ústave SAV. Informoval o tom na dnešnej tlačovej besede Fedor Gómory z Elektrotechnického ústavu SAV s tým, že náplňou spoločných experimentov bolo hľadanie experimentálnych postupov overovania tieniacich schopností magnetického plášt'a. Gómory dodal, že NASA má dlhodobjší program, ktorý skúma, ako pôsobí zemské magnetické pole na živý organizmus. Vplyv magnetického poľa potrebujú poznať, aby vedeli, čo sa môže stať kozmonautom, keď ich na dlhší čas budú vyslať do vesmíru.

Pravda 19. 1. 2015

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/342815-sav-spolupracuje-pri-vyrobe-magnetickeho-plasta-s-nasa/>

Vlna terorizmu v Európe môže pochovať súkromie na internete

Intenzívnejšie sledovanie aktivity európskych užívateľov sa môže skryť za boj proti terorizmu. Po väčšej kontrole volá nemecká kancelárka Merkelová aj britský premiér Cameron.

To, čo ešte pred štyrmi rokmi ľudia vní-

mali ako nonsens a utopistické plány vrcholových európskych politikov, sa môže stať už čoskoro realitou. Hovoríme o intenzívnom sledovaní a archivovaní všetkej internetovej komunikácie.

(Pravda 18. 1. 2015)

<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/342721-vlna-terorizmu-v-europe-moze-pochovat-sukromie-na-internete/>

Postreh HN: Tajným službám by proti radikálom mali pomôcť sociálne siete

(Hospodárske noviny 16. 1. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/svet-120/postreh-hn-tajnym-sluzbam-by-proti-radikalom-mali-pomocet-socialne-siete-641246>

Najviac patentov získala opäť IBM, Google už v prvej desiatke

Najviac patentov registrovaných v Spojených štátoch amerických v minulom roku získala opäť, už 22. krát za sebou, americká spoločnosť IBM. Vo svojej správe na základe štatistík vypracovaných z dát amerického patentového úradu USPTO o tom informuje spoločnosť IFI Claims. Vzhľadom na význam a veľkosť amerického trhu sa IT a technologické spoločnosti takmer bez výnimky snažia získať vždy aj patenty v USA a napriek problémom amerického patentového systému tak poradie v USA vypovedá aj o úrovni výskumu a vývoja v jednotlivých spoločnostiach.

V prvej päťke rebríčka neprišlo oproti minulému roku k žiadnej zmene. V prvej desiatke sa ale objavila jedna nová spoločnosť, Google. Ten sa posunul z jedenástej pričky na ôsmu a počet jeho nových patentov sa medziročne zvýšil z 1 851 na 2 566.

DSL.sk, 14. 1. 2015

<http://dsl.sk/article.php?article=16542>

Varga, Viličkovský, Zemko. Prezident Kiska udelil svoje prvé vyznamenania

Prezident Andrej Kiska udelil v útorok štátne vyznamenania desiatim významným osobnostiam

(Sme 14. 1. 2015)

<http://www.sme.sk/c/7587984/varga-vilickovsky-zemko-prezident-kiska-udelil-svoje-prve-vyznamenania.html>

CES 2015 – smrť 3D a vzostup modularity

Veľtrh spotrebnej elektroniky CES 2015 priniesol pre mňa dve veľké správy – prvou je prakticky koniec 3D éry televízorov a sústredenie výrobcov na zdokonaľovanie 4K obrazoviek v rôznej podobe. Druhým prúdom, v ktorom sa niesol CES, bola modularita – Google ukázal, ako sa ďalej darí projektu skladateľného smartfónu Ara, hodinky Blocks ukazujú modularitu vo svete smart wearable technoló-

gii. Kompletne spravodajstvo z CES 2015 najdete na [TREND.sk](#) alebo [Gizmodo](#).

Trend.sk 11. 1. 2015

<http://medialne.etrend.sk/internet/svoje-statistiky-ma-aj-porno-takto-vyzerali-v-minulom-roku.html>

Aký ľahký môže byť 13-palcový notebook? Lenovo má odpoveď

Je jeden kilogram pre notebook s 13-palcovým displejom veľa alebo málo? Podľa čínskeho Lenova je to zrejme priveľa. Na veľtrhu CES firma predstavila notebook LaVie Z, ktorý má len neuveriteľných 780 gramov.

Pravda 11. 1. 2014

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/342024-aky-lahky-moze-byt-13-palcovy-notebook-leno-vo-ma-odpoved/>

Mercedes F015: Tisíc kilometrov bez benzínu aj vodiča

Po štyroch rokoch prichádza Mercedes-Benz s ďalším futuristickým konceptom radu F. Tentoraz s číslom 015 a prívlastkom Luxury in Motion. Ultraluxusná limuzína kombinuje energiu batérií a palivových článkov. A jazdiť vie celkom sama. Zaujímavé je, že premiéru neabsolvuje v Detroite. Prednosť dostala výstava spotrebnej elektroniky CES v Las Vegas.

(Pravda 8. 1. 2015)

<http://auto.pravda.sk/novinky/clanok/341664-mercedes-f015-luxusna-limuzina-zvladne-1-100-km-bez-benzinu-a-vodica/>

Alcatel OneTouch Watch rozbúri vody smart hodínok

CES 2015. Inteligentné hodinky sú zatiaľ stále považované za okrajový segment pre technologických nadšencov. Predávané modely sú takmer vždy buď estetické, ale s príliš vysokou cenou, alebo finančne dostupnejšie, ale zas menej praktické. OneTouch Watch od Alcatelu vyzerá na prvé hodinky, ktoré zaujmú ako dizajnom, tak aj výbavou a bude si ich môcť dovoliť omnoho širšia skupina používateľov.

(Trend.sk 7. 1. 2015)

<http://www.etrend.sk/technologie/alcatel-onetouch-watch-rozburi-vody-smart-hodinek.html>

HP predstavilo lacné miniatúrne počítače do domácnosti

Miniatúrne počítače ešte stále majú čo ponúknuť. Neplánujú si to len Apple s počítačom Mac mini, ale aj HP, ktoré predstavilo dvojicu počítačov Pavilion Mini a Stream Mini. Výkonom a parametrami síce neohúria, pozornosť si ale získavajú najmä cenou a možnosťami využitia.

Podobne ako Apple so svojím Mac mini, Gigabyte s Brix Pro alebo Asus s Eee Boxom, kompaktné počítače veľkosti malej škatule na cukríky bude vyrábať aj HP. Spoločnosť na veľtrhu CES predstavila miniatúrny počítač s veľkosťou

145×145×50 milimetrov, ktorý na jednej strane môže poslúžiť aj ako bežná pracovná stanica, no omnoho viac sa hodí ako doplnok k televízoru alebo ako multimediálne centrum.

(Pravda 6. 1. 2015)

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/341521-hp-predstavilo-lacne-miniaturne-pocitace-do-domacnosti/>

Hliva presvedčila vedcov na biznis Z prírodnej huby dokázali získať cennú látku proti rakovine.

Trnava. Extrakcia betaglukánu z hlivy ušticovitej pripomína skôr akýsi názov vedeckého výskumu, ktorému bude rozumieť len zopár ľudí v ošumelých bielych plášťoch kráčajúcich po linoleách Slovenskej akadémie vied. Lenže trnavskí vedci, ktorí dokázali vytvoriť vhodný spôsob, ako dostať účinnú látku z húb, si z toho urobili biznis. „Pôvodne sme o komerčnom využití neuvažovali, sme vedci, ktorí len priniesli produkt, ktorí mal pomáhať ľuďom,“ tvrdí Tibor Doboly o rodinnej firme Natures, ktorá vyrába produkty na podporu imunity.

Hospodárske noviny 8. 1. 2015

<http://hn.hnonline.sk/online-rozhovor-118/hliva-presvedcila-vedcov-na-biznis-640380>

Glukán lieči následky ožiarenia

Konateľ firmy Natures Tibor Doboly pre HN: Ako ste bojovali o svoje patenty, bolo to náročné?

Trnava. Bol som v kontakte s veľmi múdrymi ľuďmi a odborníkmi na polyméry na celom svete. Vtedy vznikla myšlienka spraviť unikátny spôsob izolácie betaglukánu, ktorý dá nášmu produktu kredibilitu, a preto to má zmysel patentovať. Na spôsob izolácie betaglukánu je niekoľko patentov. Na vlastný patent sme museli priniesť nejaké nové. Naše nové bolo, že sme vlastnými postupmi separácie dosiahli vynikajúcu čistotu účinnej látky a dnes zbierame plody tejto našej novinky. Bola otázka, či našu metódu patentovať len v EÚ, alebo celosvetovo. Keďže vtedy už bolo veľa patentov v Japonsku a USA, nechceli sme míňať veľa peňazí za globálne patenty. Ale Európa o betaglukáne ešte veľmi nevedela. Musím poďakovať za spoluprácu s profesormi na nových myšlienkach a riešeniach.

(Hospodárske noviny 8. 1. 2015)

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/glukan-lieci-nasledky-oziarenia-640379>

JWT: Trendy roku 2015

Jedna z najväčších svetových reklamných agentúr JWT pripravuje každoročne prognózy trendov pre nasledujúci rok. Odborníci, ktorých oslovia, odhadujú, aké trendy sa objavia, či začnú dominovať v spoločnosti, dizajne, marketingu či

v technológiách.

(Pravda 5. 1. 2015)

<http://zurnal.pravda.sk/fenomen/clanok/341250-trendy-roku-2015-podla-reklamnej-agentury/>

Aký bude rok 2015? Očkovanie na AIDS aj sonda pri Plute (veda a technika)

Vesmírne misie, virtuálna realita i boj proti ničeniu Zeme. Tento rok by mal byť dobrým pre vedu i nové technológie.

(Sme 2. 1. 2015)

<http://tech.sme.sk/c/7569874/aky-bude-rok-2015-ockovanie-na-aids-aj-sonda-pri-plute-veda-a-technika.html>

Veda v roku 2015: Stroj na nobelovky naberie silu

Objavom Higgsovho bozónu sa púť LHC zďaleka nekončí. Na jar sa začne reštart najvýkonnejšieho urýchľovača častíc v CERN-e neďaleko švajčiarskej Ženevy. Po dvoch rokoch technických úprav bude schopný udeliť zväzkom častíc dvojnásobné množstvo energie.

Zrážky protónov s väčšou silou by mohli rozbiť hmotu na ešte drobnejšie kúsočky a presnejšie merania zachytiť ich existenciu, hoci nepotrvá dlhšie ako triliótnu sekundu.

Z urýchľovača LHC sa už teraz stala ikona modernej vedy. Ani nemá zmysel pripomínať objav Higgsovho bozónu, ocenený Nobelovou cenou. Dianie v komorách CERN-u vzrušuje verejnosť oveľa viac ako lety na vesmírnu stanicu ISS. Jej stavba a prevádzka pritom vyšla na dvesto miliárd dolárov, čo je dvadsaťnásobok nákladov na urýchľovač. Navyše fyzici z CERN-u sú s kozmonautmi v neustálom kontakte, pretože aj na stanici sa uskutočňujú dôležité merania kozmického žiarenia, ktoré pátrajú po tajomstvách hmoty.

(Trend.sk 1. 1. 2015)

<http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2014/cislo-50/stroj-na-nobelovky-naberie-silu.html>

Exkluzívny rozhovor s nositeľom Nobelovej ceny: Od výbušniny k Viagre

Len málo laikov vie, že bunky vystielajúce vnútrošok našich ciev dokážu produkovať tzv. oxid dusnatý (NO), látku, ktorá ich rozširuje a umožňuje reguláciu krvného obehu v každej časti tela. Za tento objav, ktorý viedol k vývoju liečiv proti vysokému krvnému tlaku, ale aj známej Viagry, dostal profesor farmakológie Dr. Louis Ignarro, Američan talianskeho pôvodu, Nobelovu cenu za medicínu. O tom, ako si ustrážiť hladinu NO v organizme, hovorí „otec Viagry“ v nasledujúcom exkluzívnom rozhovore.

(Pravda 4. 1. 2015)

<http://zdravie.pravda.sk/zdravie-a-prevencia/clanok/341318-exkluzivny-rozhovor-s-nositelom-nobelovej-ceny-od-vybusniny-k-viagre/>

Predpoveď na rok 2033: Pristáli sme na Marse, každý štvrtý býva v slume Budúcnosť prichádza potichu, všeličo nám môže priniesť, ale aj zobrať. Ako bude vyzerat' svet o dvadsať rokov?

Dopravné lietadlá budú lietať rýchlosťou nad šesťtisíc kilometrov za hodinu alebo vôbec. Rodičia si deti budú môcť vyskladať ako lego – len zo žiaducich génov. V roku 2033 na Marse pristane prvý človek, ale štvrtina ľudí bude v tom čase na zemi žiť už len v slumoch.

Sexuálna frustrácia veľkých skupín mladých mužov môže viesť ku geopolitickým zmenám. Štáty budú pod vplyvom rozmáhajúcich sa separatistických tendencií menšie a menšie. Aj takto môže vyzerat' naša nie až taká vzdialená budúcnosť.

Sme 3. 1. 2015

<http://www.sme.sk/c/7569972/predpoved-na-rok-2033-pristali-sme-na-marse-kazdy-stvrty-byva-v-slume.html>

Investície do vedy majú znížiť náklady Vláda sa teší z ďalšieho splneného opatrenia na zlepšenie života na Slovensku. Výsledky budú zrejmé až o rok.

Bratislava. Z montážnej dielne by sa Slovensko malo zmeniť na krajinu špičkových technológií a inovácií. Vláda je presvedčená, že k tomu prispeje jej najnovšie opatrenie – superodpočet firemných výdavkov na výskum a vývoj.

Podnikatelia budú mať možnosť odpočítať si zo základu dane 25 percent skutočných výdavkov na výskum a vývoj, 25 percent nákladov na mzdy nových zamestnancov z radov absolventov a ďalších 25 percent z medziročného nárastu nákladov na výskum a vývoj.

„Chceme motivovať podnikateľské subjekty, ktoré majú svoju výskumnú a vedeckú základňu, aby pokračovali ešte intenzívnejšie, a ak do toho budú dávať svoje vlastné peniaze, tak sa im to musí prejavovať v podobe superodpočtu,“ pove-

dal včera premiér Robert Fico (Smer). Opatrenie je súčasťou novely zákona o dani z príjmov účinnej od 1. januára. V budúcom roku, keď sa prvý raz reálne prejaví, môže spôsobiť daňový výpadok vo výške asi 24 miliónov eur. Zástupcovia zamestnávateľov pripomínajú, že týmto opatrením ešte stále nemôžeme konkurovať okolitým krajinám.

Sme 3. 1. 2015

<http://ekonomika.sme.sk/c/7571247/investicie-do-vedy-maju-znizit-naklady.html>

Investície do výskumu majú úľavu na daniach

(Pravda 3. 1. 2015)

<http://profesia.pravda.sk/zivnost/clanok/341237-firmy-si-budu-moct-naklady-na-vyskum-odratat-z-dani/>

Z obsahu štvrtého minuloročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré vyšlo 3. decembra

Ing. Štefan Holakovský – MVDr. Peter Holakovský. **Pohnime rozumom! – 33. časť.** Tvorivosť nemá hranice *Heuristické postupy – prehľad: rozdeľenie – zjednotenie; homogénosť – nehomogénosť; symetria–asymetria; zväčšenie – zmenšenie počtu funkcií; prechod do ďalších dimenzií; predchádzajúca úprava; použiť opak; čiastočné alebo nadbytočné riešenie; spojitosť – nespojitosť;*

zmena nežiaduceho na žiaduce; sprostredkované riešenie; likvidácia alebo regenerácia; využitie protiváhy; zámena mechanického systému; využitie mechanických kmitov; zmena fyzikálno-chemických parametrov; fázové prechody.

Úspešné príbehy

Roobos – konfliktný názov, vytvorenie zempisného označenia

Spektrum dobrých nápadov a riešení
Rubrika venovaná zaujímavým priemyselno-právnym chráneným alebo na ochranu prihláseným riešeniam.

Zaujalo nás

Súčasťou mnichovského Oktoberfestu sú aj patenty
Skrýte odkazy v logách

Úrad priemyselného vlastníctva SR vydal v decembri aj časopis Duševné vlastníctvo – výber 2014 v tlačenej verzii. Pozostáva z vybraných minuloročných ťažiskových autorských článkov doplnených o rubriky Z rozhodnutí ÚPV SR a Z galérie tvorcov.

Roční predplatelia dostali Duševné vlastníctvo – výber 2014 zadarmo, ostatní záujemcovia si ho môžu objednať za 5 €.

KTO VIE, ODPOVIE

Stevie Wonder – je správna odpoveď na vedomostnú otázku uverejnenú v predchádzajúcom vydaní nášho elektronického periodika: Ktorý slávny hudobník si prvý kúpil Kurzweilov čítací prístroj? Prvý správne odpovedal Peter Olšovský z Novák.

Súťažná otázka č. 2

V úvode aktuálneho vydania nášho elektronického periodika sme spomínali, že rok 2015 bol Valným zhromaždením OSN vyhlásený za Medzinárodný rok svetla, a to pri príležitosti 1000. výročia narodenia perzského vedca Ibn Al-Haythama. Bol považovaný za jedného z najväčších fyzikov stredoveku a za „otca“ modernej optiky, zaoberal sa vlastnosťami a možnosťami využitia fotónov – častíc svetla.

Práce Ibn Al-Haythama však predstavovali výrazný pokrok nielen v optike, ale aj v matematike a v astronómii, súčasne položil základy vedeckých experimentálnych metód, tak ako ich uplatňujeme dodnes.

V ktorom meste sa narodil vedec Ibn Al-Haytham?

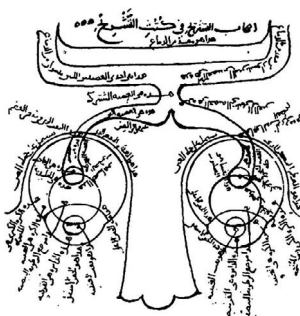

Foto: www.wikimedia.org

Suveníř Úřadu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto prvý správne elektronicky odpovie na súťažnú otázku.

e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk